

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

قِيَمَةُ الْعِلْمِ، نَوْرُ الْكَلَامِ وَ كَنْزُ الْكُنُوزِ

درسنامه ترجمه

① ترجمه فقط دانستن معنی کلمات جمله نیست. ربط دادن این کلمات به یکدیگر هم، مهم است. برای این کار در فارسی از «است، هست» کمک می‌گیریم؛ مثلاً:

(الف) مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ: همنشینی با دانشمندان، عبادت است.

(ب) هَذَا الْوَلَدُ، فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ: این پسر، در این مدرسه است.

② در ترجمه اسم‌ها به مذکر یا مؤنث بودنشان دقت کنیم؛ مثلاً:

طَبِيبٌ: پزشک مرد طَبِيبَةٌ: پزشک زن

واژه‌نامه

آفَةٌ: آفت، آسیب	رَجُلٌ: مرد «جمع: رجال»	كَبِيرٌ: بزرگ
بِلَا: بدون	شَجَرٌ: درخت «جمع: أشجار»	لَوْحَةٌ: تابلو
بِنْتُ: دختر «جمع: بنات»	صَفٌّ: کلاس «جمع: صفوف»	مَرْأَةٌ (اِمْرَأَةٌ): زن
تِلْكَ: آن «مؤنث»	طَالِبٌ: دانش‌آموز، دانشجو «جمع: طلاب»	مُجَالَسَةٌ: همنشینی «مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ: همنشینی با دانشمندان»
تَمْرٌ: میوه	طَلَبٌ: خواستن	نَاجِحٌ: موفق، پیروز، برنده
جَبَلٌ: کوه	عَالِمٌ: عالم، دانشمند	نَسِيَانٌ: فراموشی
جَمِيلٌ: زیبا	فَرِيضَةٌ: واجب دینی	وَلَدٌ: پسر، فرزند «جمع: أولاد»
حُسْنٌ: خوبی «حُسْنُ السُّؤَالِ: خوب سؤال فی: در، داخل	قِيَمَةٌ: ارزش، قیمت	هَذَا: این «مذکر»
پرسیدن، سؤال خوب»	كَ: مانند «كَالشَّجَرِ: مانند درخت»	هَذِهِ: این «مؤنث»
ذَلِكَ: آن «مذکر»		

الْتِمَارِين

الْتِمَارِينُ الْأَوَّلُ ترجمه‌های ناقص را کامل کنید.

① الْعَالِمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا تَمْرٍ: عالم عمل، درخت میوه است.

② حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ: ، نیمی از دانش است.

③ مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ: با دانشمندان، عبادت

④ طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ: خواستن دانش، است.

⑤ آفَةُ الْعِلْمِ النَّسِيَانُ: آفت دانش، است.

التَّامِرِينَ الثَّانِي كلمات مشخص شده را ترجمه کنید.

- ١) تِلْكَ اللَّوْحَةُ جَمِيلَةٌ. ٢) هَذِهِ الْمَرْأَةُ نَاجِحَةٌ.
٣) هَذَا الثَّمَرُ لَذِيذٌ. ٤) قِيَمَةُ الْمَرْءِ بِالْأَدَبِ.

التَّامِرِينَ الثَّلَاثِ كلمة ناهما هنگ را در هر گروه با توجه به معنی، مشخص کنید.

- الف) صَفٌّ ب) نِشْيَانٌ طالب مُعَلِّمٌ شَجَرٌ مَرْأَةٌ
بنت رَجُلٌ

التَّامِرِينَ الرَّابِعِ جواب صحیح را در ترجمه انتخاب کنید.

- ١) ذَلِكَ الرَّجُلُ، شَاعِرٌ: آن (مرد زن) شاعر است.
٢) الْعَالِمُ الْمُؤْمِنُ كَجَبَلِ الرَّحْمَةِ: دانشمند مؤمن، مانند (درخت کوه) رحمت است.
٣) هَذِهِ الطَّالِبَةُ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ: این دانش آموز در (کلاس مدرسه) اول است.
٤) ذَلِكَ الْوَلَدُ نَاجِحٌ: آن (دختر پسر)، موفق است.

التَّامِرِينَ الْخَامِسِ ترجمه صحیح را انتخاب کنید.

- ١) هَذِهِ الشَّجَرَةُ عَجِيبَةٌ. الف) این درخت، عجیب است. ب) آن درخت، عجیب است.
٢) تِلْكَ الْبِنْتُ فِي هَذِهِ الْمَدْرَسَةِ. الف) این دختر، در آن مدرسه است. ب) آن دختر، در این مدرسه است.
٣) ثَمَرُ هَذِهِ الْأَشْجَارِ لَذِيذٌ. الف) میوه آن درخت، خوشمزه است. ب) میوه این درختان، خوشمزه است.
٤) هَذَا الرَّجُلُ، طَبِيبٌ نَاجِحٌ. الف) این مرد، پزشک موفقی است. ب) این مرد موفق، پزشک است.

التَّامِرِينَ السَّادِسِ ترجمه های ناقص را کامل کنید.

- الف) هَذَا الْوَلَدُ، طَالِبٌ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ: پسر، در کلاس اول است.
ب) هَذِهِ الْمَرْأَةُ، عَالِمَةٌ إِيرَانِيَّةٌ: این ، ایرانی است.

التَّامِرِينَ السَّابِعِ عبارات های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

- ١) ذَلِكَ الْجَبَلُ، جَبَلٌ مُرْتَفِعٌ.
٢) حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ.
٣) هَذِهِ اللَّوْحَةُ الْعَجِيبَةُ جَمِيلَةٌ.
٤) تِلْكَ الشَّجَرَةُ بِلَا ثَمَرٍ.

التَّامِرِينَ الثَّامِنَ ✍️ با توجه به کلمات داده شده، عبارتهای زیر را کامل کنید. (دو کلمه اضافی است.)

حُسْنٌ - النَّسِيَانُ - عِبَادَةٌ - تَمَرٌ

الف) أَفَةُ الْعِلْمِ

ب) هَذِهِ الشَّجَرَةُ، لَذِيذٌ.

نادرست درست

☐	☐
☐	☐
☐	☐

التَّامِرِينَ التَّاسِعَ ✍️ درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را بر اساس واقعیت، مشخص کنید.

① «بهروز» اسمٌ وَلَدٌ و «فاطمه» اسمٌ بِنْتٍ.

② مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ نِصْفُ الْعِلْمِ.

③ طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ.

التَّامِرِينَ الْعَاشِرَ ✍️ هر کلمه از ستون راست را به توضیح مناسب در ستون چپ وصل کنید. (دو کلمه اضافی است.)

● سَعِيدٌ

● صِفَةُ الْجَبَلِ

● مُرْتَفِعٌ

● اسْمٌ وَلَدٍ

● رَجُلٌ

● مُجَالَسَةٌ

التَّامِرِينَ الْحَادِيَ عَشَرَ ✍️ گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف) هَذِهِ الشَّجَرَةُ الْكَبِيرَةُ تَمَرٍ. بلا في كَ

ب) تَلِكِ الطَّالِبَةُ مُجَالَسَةٌ فَرِيضَةٌ نَاجِحَةٌ

التَّامِرِينَ الثَّانِيَ عَشَرَ ✍️ نام هر تصویر را به زبان عربی بنویسید. (دو کلمه اضافی است.)

جَبَلٌ - رَجُلٌ - لَوْحَةٌ - صَفٌّ - طَالِبٌ - بِنْتُ

..... (د)

..... (ج)

..... (ب)

..... (الف)

درسنامه قواعد

مذکر و مؤنث - اسم اشاره (۱)

۱ دوستان خوبم! حتماً می‌دانید که اسم کلمه‌ای است که برای نامیدن آدم‌ها و اشیاء به کار می‌رود. در زبان عربی، اسم‌ها از نظر جنس به دو دسته تقسیم می‌شوند:

الف) مذکر (ب) مؤنث (ما تو زبان فارسی به گسترگی عربی، بهت مذکر و مؤنث رو نداریم.)

شاید بهتر باشد، اول برایتان از اسم مؤنث در زبان عربی بگویم. حُب! علامت اصلی اسم مؤنث در این زبان «ة» است. به این مثال‌ها دقت کنید: طالبیة: دانش‌آموز دختر طبيبة: پزشک زن

دو کلمه «طالبیة» و «طبيبة» واقعاً مؤنث‌اند (یعنی پی؟). یعنی این‌که به جنس ماده اشاره دارند اما بعضی کلمات در زبان عربی هستند که در دنیای واقعی، مؤنث بودن برایشان معنایی ندارد اما چون «ة» دارند، مؤنث به حساب می‌آیند. به مثال‌های زیر دقت کنید:

شجرة: درخت جزيرة: جزیره

برویم سراغ اسم مذکر! این اسم علامت خاصی ندارد. بعضی‌ها نشان واقعاً به جنس مذکر اشاره دارند؛ مانند:

رجل: مرد طبيب: پزشک مرد

بعضی‌ها نشان هم، چون «ة» ندارند، مذکر به حساب می‌آیند؛ مثلاً:

جبل: کوه صف: کلاس

۲ با اسم‌های اشاره در زبان فارسی آشنا هستید؟ می‌خواهم با این اسم‌ها در زبان عربی هم آشنایتان کنم! در زبان عربی اگر بخواهیم به یک آدم یا یک چیز که نزدیک ماست اشاره کنیم، از «هَذَا» و «هَذِهِ» استفاده می‌کنیم. «هَذَا» برای اسم‌های مذکر و «هَذِهِ» برای اسم‌های مؤنث؛ مثلاً:

هَذِهِ الْمَرْأَةُ: این زن

هَذَا الرَّجُلُ: این مرد

حالا اگر بخواهیم به یک آدم یا یک چیز که دور از ماست، اشاره کنیم، تکلیفمان چیست؟ آفرین! در این صورت از «ذَلِكَ» و «تِلْكَ» استفاده می‌کنیم. «ذَلِكَ» برای اسم‌های مذکر و «تِلْكَ» برای اسم‌های مؤنث؛ مثلاً:

تِلْكَ اللُّوحَةُ: آن تابلو

ذَلِكَ الصَّفُّ: آن کلاس

۳ حروف الفبای عربی مثل فارسی خودمان است. با این فرق که در عربی فصحی (نوشتاری)، چهار حرف «گ، چ، پ، ز» وجود ندارد.

با اسم‌های حروف الفبا در زبان عربی آشنا شوید:

الف (همزه) - باء - تاء - ثاء - جیم - حاء - خاء - دال - ذال - راء - زاء - سین - شین - صاد - ضاد - طاء - ظاء - عین - غین - فاء - قاف - کاف - لام - میم - نون - هاء - واو - یاء

التمارين

التَّمرِينُ الأوَّلُ مذکر یا مؤنث بودن کلمات مشخص شده را تعیین کنید.

- الف) الْعَالِمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ. (ب) مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةً.
ج) طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ. (د) آفَةُ الْعِلْمِ النَّسْيَانُ.

التَّمرِينُ الثَّانِي در عبارات های زیر، اسم های مذکر و مؤنث را مشخص کنید.

- الف) هَذِهِ الْمَرْأَةُ طَيِّبَةٌ. (ب) ذَلِكَ الصَّفُّ كَبِيرٌ.
ج) تِلْكَ ابْنَتُ نَاجِحَةٍ. (د) هَذَا الرَّجُلُ نَاجِحٌ.

التَّمرِينُ الثَّالِثُ معادل مذکر کلمات زیر را بنویسید.

- الف) شاعِرَةٌ: (ب) عَجِيْبَةٌ: (ج) مُرْتَفِعَةٌ: (د) طَيِّبَةٌ:

التَّمرِينُ الرَّابِعُ معادل مؤنث کلمات زیر را بنویسید.

- الف) نَاجِحٌ: (ب) جَمِيْلٌ: (ج) كَبِيْرٌ: (د) مُؤْمِنٌ:

التَّمرِينُ الخَامِسُ معادل مؤنث هر یک از کلمات زیر را پیدا کنید و در جای مناسب بنویسید.

بِنْتُ - مَرْأَةٌ - تِلْكَ - هَذِهِ

- الف) هَذَا: (ب) رَجُلٌ: (ج) وُلْدٌ: (د) ذَلِكَ:

التَّمرِينُ السَّادِسُ در جاهای خالی، کلمات مناسب بنویسید.

- الف) (اسم اشاره به دور) الْمَرْأَةُ شاعِرَةٌ.
ب) (اسم اشاره به نزدیک) الرَّجُلُ مُؤْمِنٌ.
ج) (اسم اشاره به نزدیک) الْبِنْتُ فِي الصَّفِّ الأوَّلِ.
د) (اسم اشاره به دور) الصَّفُّ كَبِيْرٌ.

التَّمرِينُ السَّابِعُ گزینۀ مناسب را انتخاب کنید.

- ① الْعَالِمُ كَجَبَلِ النُّورِ. ذَلِكَ تِلْكَ
② الشَّجَرَةُ بِلَا ثَمَرٍ. تِلْكَ ذَلِكَ
③ اللُّوْحَةُ عَجِيْبَةٌ. هَذِهِ ذَلِكَ
④ الْجَبَلُ مُرْتَفِعٌ. هَذَا تِلْكَ

التَّمرِينُ الثَّامِنُ گزینۀ مناسب را انتخاب کنید.

- الف) هَذَا الصَّفُّ، نَاجِحٌ. طَالِبٌ طَالِبَةٌ
ب) هَذَا فِي تِلْكَ الْمَدْرَسَةِ. الْبِنْتُ الْوُلْدُ
ج) ذَلِكَ مَعْرُوفٌ. الشَّاعِرُ الشَّاعِرَةُ
د) هَذِهِ كَبِيْرَةٌ. الْجَبَلُ الشَّجَرَةُ

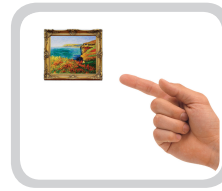
التَّغْرِيبُ التَّاسِعُ با توجه به تصاویر، اسم اشاره مناسب را بنویسید.

(د) طَبِيبَةٌ.

(ج) جَبَلٌ.

(ب) لَوْحَةٌ.

(الف) وُلْدٌ.

پرسش های چهارگزینه ای

ترجمه

- ۱ ترجمه واژگان «أشجار» و «جبل» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) درخت - کوه (۲) درختان - تابلو (۳) درخت - تابلو (۴) درختان - کوه
- ۲ ترجمه کلمات مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟ «الْعَالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ»
 (۱) بدون - مانند - میوه (۲) همراه - برای - میوه (۳) بدون - برای - درخت (۴) همراه - مانند - درخت
- ۳ ترجمه عربی واژگان «واجب دینی» و «همنشینی» کدام است؟
 (۱) طلب - مجالسه (۲) حسن - نسیان (۳) فریضة - نسیان (۴) فریضة - مجالسه
- ۴ کدام گزینه عبارت «هذه الشجرة ثمر» را به درستی کامل می کند؟
 (۱) في (۲) كَ (۳) طلب (۴) بلا
- ۵ ترجمه عبارت های «مجالسة العلماء عبادة» و «أفة العلم النسيان» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 (۱) همنشینی با دانشمندان عبادت است - آسیب دانش، فراموشی است.
 (۲) عبادت دانشمندان، همنشینی با آنها است - آفت فراموشی، دانش است.
 (۳) نشستن دانشمندان هم، عبادت است - آسیب دانش ها، فراموشی است.
 (۴) عبادت در همنشینی با دانشمندان است - فراموشی از آفت های دانش است.
- ۶ ترجمه عبارت «الْعَالِمُ بِلا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلا ثَمَرٍ» کدام است؟
 (۱) عالم بدون عمل مانند زنبور بی عسل است.
 (۲) دانشمند پرکار مانند درخت پرمیوه است.
 (۳) عالم بدون عمل همانند درخت بدون میوه است.
 (۴) دانشمندان بدون عمل شبیه درختان بدون میوه هستند.
- ۷ کدام گزینه از نظر معنایی نادرست است؟
 (۱) طلب العلم فریضة. (۲) حسن السؤال النسيان. (۳) ذلك الجبل مرتفع. (۴) تمر تلك الشجرة لذيذ.

قواعد

- ۸ کدام گزینه عبارت «..... البنت في المدرسة» را به درستی کامل می کند؟
 (۱) هذا - هذا (۲) هذه - ذلك (۳) تلك - هذا (۴) هذه - تلك
- ۹ کدام گزینه بر اساس قواعد اسم اشاره نادرست است؟
 (۱) تلك المعلم ناجح. (۲) هذه البنت في الصف الأول. (۳) تلك الشجرة عجيبة. (۴) هذا الولد في هذه المدرسة.
- ۱۰ در کدام گزینه اسم مؤنث به کار نرفته است؟
 (۱) العالم المؤمن كجبل الرحمة. (۲) طلب العلم فریضة. (۳) أفشين اسم ولد. (۴) مجالسة العلماء عبادة.

پاسخ پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۱ ۴ «أشجار: درختان، مفرد: شَجَر: درخت»، «جَبَل: کوه». حتماً حواستان هست که «أشجار» جمع است! «تابلو» هم به عربی می‌شود «لَوْحَة».

۲ ۱ ترجمه عبارت: «عالم (دانشمند) بدون عمل، مانند درخت بدون میوه است.»

۳ ۴ «فَرِيضَة: واجب دینی»، «مُجَالَسَة: همنشینی»

ترجمه دیگر کلمات: «طَلَب: خواستن»، «حَسَن: خوبی»، «نَسِيان: فراموشی»

۴ ۴ ترجمه عبارت: «این درخت، میوه است.»

ترجمه گزینه‌ها:

۱ در ۲ مانند

۳ خواستن ۴ بدون

۵ ۱ ترجمه عبارت‌ها: «همنشینی با دانشمندان عبادت است.»،

«أفت (آسیب) دانش، فراموشی است.» بهتر است از همین ابتدا یک

سری چیزها را بهتان بگویم! در ترجمه، نباید خبری از «حذف و اضافه»،

«جابه‌جایی» و «انتقال مفهوم اشتباه» باشد. قسمت اول گزینه (۲) را

بینید! هم کلمات را جابه‌جا کرده، هم مفهوم را اشتباه رسانده! گزینه

(۳) دو واژه را اشتباه ترجمه کرده! «مُجَالَسَة» و «الْعِلْم». حتماً می‌دانید

که «الْعِلْم» مفرد است. گزینه (۴) هم، مفهوم را اشتباه رسانده است!

۶ ۳ ترجمه کلمات مهم: «بلا: بدون»، «ك: مانند، همانند»،

«تَمَر: میوه». آخ‌آخ! گول ظاهر گزینه (۱) را نخورید! گزینه (۱)

مفهوم را خوب رسانده اما ترجمه عبارت عربی نیست! «زنبور

بی‌عسل» کجا بود آقا جان!

۷ ۲ تصحیح عبارت گزینه (۲): «حَسَنُ السُّؤَالِ نُصْفُ الْعِلْمِ: خوب سؤال پرسیدن (سؤال خوب)، نیمی از دانش است.»

ترجمه دیگر گزینه‌ها:

۱ خواستن دانش (طلب دانش، دانش‌اندوزی)، واجب دینی است.

۳ آن کوه، بلند است.

۴ میوه آن درخت، خوشمزه است.

۸ ۴ «الْبَيْت: دختر» مؤنث است، پس در جای خالی اول باید

از اسم اشاره مؤنث استفاده کنیم. گزینه (۱) می‌رود دنبال کارش!

«الْمَدْرَسَة» هم چون «ة» دارد، مؤنث است. پس جای خالی دوم

هم نیاز به اسم اشاره مؤنث دارد. گزینه‌های (۲) و (۳) هم می‌روند

پیش گزینه (۱). ترجمه عبارت: «این دختر، در آن مدرسه است.»

۹ ۱ «الْمُعَلِّم» مذکر است. پس اسم اشاره‌اش هم باید

به صورت مذکر بیاید؛ یعنی «ذَلِكَ الْمُعَلِّم». در دیگر گزینه‌ها

«الْبَيْت»، «السَّجَرَة» و «الْمَدْرَسَة» مؤنث‌اند و اسم اشاره‌شان هم

به صورت مؤنث آمده. «الْوَلَد» در گزینه (۴) مذکر است و اسم

اشاره‌اش هم به صورت مذکر آمده!

۱۰ ۳ در این گزینه همه اسم‌ها مذکراند. راستی! «افشین» اسم

یکی از دوستانم است!

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ «الرَّحْمَة» چون «ة» دارد، مؤنث است.

۲ «فَرِيضَة» چون «ة» دارد، مؤنث است.

۴ «مُجَالَسَة» و «عِبَادَة» هم، چون «ة» دارند، مؤنث‌اند.

درسنامه ترجمه

- در ترجمه اسم‌های مثنوی دقت کنیم؛ مثلاً:
رَأْيَانٍ: دو نظر، دو فکر
- به ترجمه «ل، ا» و «عَلَى» در جملات زیر دقت کنید:
الف) هَذَا الْكُرْسِيُّ لَكَ: این صندلی، برای تو است.
ب) يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ: روزی به سود تو و روزی به زیان تو.
ج) لِهَذَا الصَّفِّ نَافِذَةٌ: این کلاس، یک پنجره دارد.
د) تِلْكَ الْوُزْدَةُ عَلَى الْكُرْسِيِّ: آن گل، روی صندلی است.
- در ترجمه خیلی حواسمان به ضمیرها باشد؛ مثلاً:
أَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ دَهْبِهِ: ادب انسان بهتر از طلایش است.

واژه‌نامه

أَمَانٌ: امنیتی	ك: ت، - تو	نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ: دو نعمت ناشناخته هستند
حَشَبٌ: چوب «جمع: أَحْشَابٌ»	كُرْسِيٌّ: صندلی	نَظِيفٌ: پاکیزه، تمیز
حَشَبِيٌّ: چوبی	كُرْسِيَّانِ حَشَبِيَّانِ: دو صندلی چوبی	وَالِدَيْنِ: پدر و مادر
خَيْرٌ: بهتر، بهترین	كَلَامٌ: سخن	وَاحِدٌ: یک
خَيْرٌ مِنْ: بهتر است از	لِ: برای	وَزْدَةٌ: گل
دَهْرٌ: روزگار	لَكَ: برایت، به سود تو	و، ه: ش، - او، - آن
دَهَبٌ: طلا	لِهَذَا الصَّفِّ: این کلاس دارد (برای این کلاس هست)	دَهْبِيهِ: طلایش
رَأْيٌ: نظر، فکر «رَأْيَانٍ: دو نظر، دو فکر»	مَجْهُولٌ: ناشناخته، گمنام	هَاتَانِ: این دو، این‌ها، این «اشاره به دو اسم مؤنث»
رَأْيٌ وَاحِدٌ: یک نظر، یک فکر	مَرْءٌ (إِمْرَأٌ): انسان، مرد	هَذَانِ: این دو، این‌ها، این «اشاره به دو اسم مذکر»
رِضَا: رضایت	مَسْرورٌ: خوشحال، شادمان	يَوْمٌ: روز «جمع: أَيَّامٌ»
صِحَّةٌ: تندرستی	مِنْ: از	يَوْمَانِ: دو روز
عَلَى: بر، روی	نَافِذَةٌ: پنجره	
عَلَيْكَ: بر تو، به زیان تو		

التَّمَارِينُ

التمرین الأول ترجمه‌های ناقص را کامل کنید.

- نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ؛ الصِّحَّةُ وَ الْأَمَانُ: نعمت وجود دارد؛ تندرستی و
- رِضَا اللَّهِ فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ: رضایت خداوند در گروهی رضایت است.
- أَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ دَهْبِهِ: ادب بهتر از است.
- الدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ: دو روز است؛ روزی تو و روزی به زیان تو.
- رَأْيَانِ خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ: نظر از یک نظر، است.

۱- «ل» همان «لِ» است. گاهی به این شکل نوشته می‌شود!
۲- ضمیر کلمه‌ای است که از تکرار اسم جلوگیری می‌کند.

التمرین الثانی کلمات مشخص شده را ترجمه کنید.

- الف) هَذِهِ الْوَرْدَةُ جَمِيلَةٌ.
- ب) هَذَانِ الْجَبَلَانِ مُرْتَفِعَانِ.
- ج) ذَلِكَ الْكُرْسِيُّ خَشْبِيٌّ.
- د) قِيَمَةُ الْكَلَامِ فِي الْعَمَلِ بِهِ.

التمرین الثالث کلمه ناهماهنگ را در هر گروه با توجه به معنی، مشخص کنید.

- الف) اِمْرَأَةٌ ذَهَبٌ بِنْتُ رَجُلٌ
- ب) دَهْرٌ جَمِيلٌ مَسْرُورٌ نَظِيفٌ

التمرین الرابع جواب صحیح را در ترجمه انتخاب کنید.

- ۱) تِلْكَ الْجَزِيرَةُ مَجْهُولَةٌ: آن جزیره، (ناشناخته بزرگ) است.
- ۲) ذَلِكَ الْوَلَدُ الْمَسْرُورُ فِي الصَّفِّ السَّابِعِ: آن پسر (ناراحت خوشحال) در کلاس هفتم است.
- ۳) أَحْيَانًا الدَّهْرُ عَلَيْنَا: گاهی (روزگار شرایط) به ضرر ماست.
- ۴) هَذِهِ الْبِنْتُ نَظِيفَةٌ: این دختر، (پاکیزه باهوش) است.

التمرین الخامس ترجمه صحیح را انتخاب کنید.

- ۱) هَذَانِ كُرْسِيَانِ.
- الف) این‌ها دو صندلی هستند.
- ب) این یک صندلی است.
- ۲) هَاتَانِ الطَّيْبَتَانِ نَاجِحَتَانِ.
- الف) این دو پزشک، موفق هستند.
- ب) این‌ها، دو پزشک موفق هستند.
- ۳) صِحَّتُكَ نِعْمَةٌ مَجْهُولَةٌ.
- الف) سلامتی مان، نعمت بزرگی است.
- ب) سلامتی ات، نعمت ناشناخته‌ای است.
- ۴) فِي هَذَا الصَّفِّ نَافِذَةٌ وَاحِدَةٌ.
- الف) در آن کلاس، دو پنجره وجود دارد.
- ب) در این کلاس، یک پنجره هست.

التمرین السادس ترجمه‌های ناقص را کامل کنید.

- الف) هَاتَانِ الْبِنَاتَانِ فِي الصَّفِّ الْأَوَّلِ: دختر در اوّل هستند.
- ب) هَذِهِ الْوَرْدَةُ جَمِيلَةٌ جِدًّا: گل، بسیار است.

التمرین السابع عبارات‌های زیر را به فارسی روان ترجمه کنید.

- ۱) لِهَذَا الصَّفِّ نَافِذَتَانِ كَبِيرَتَانِ.
- ۲) لِهَذِهِ الْمَدْرَسَةِ صَفَانِ.
- ۳) هَذَانِ الرَّجُلَانِ نَاجِحَانِ.
- ۴) هَاتَانِ الْمَرْأَتَانِ طَيِّبَتَانِ.

التَّمْرِينُ الثَّامِنُ ✍️ با توجه به کلمات داده شده، عبارت های زیر را کامل کنید. (دو کلمه اضافی است)

بِلا - قِيمَةٌ - خَيْرٌ - فِي - فَخْرٌ

١) أَدَبُ الْمَرْءِ مِنْ ذَهَبِهِ.

٢) هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ ثَمَرٍ.

٣) الْوَلَدُ الصَّالِحُ لِلْوَالِدَيْنِ.

نادرست درست

☐	☐
☐	☐
☐	☐

التَّمْرِينُ التَّاسِعُ ✍️ درستی یا نادرستی عبارت های زیر را بر اساس واقعیت، مشخص کنید.

١) ذَهَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ أَدَبِهِ.

٢) أَلَدُّهُرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ.

٣) قِيمَةُ الْإِنْسَانِ بِالْعِلْمِ وَ الْإِيمَانِ.

التَّمْرِينُ الْعَاشِرُ ✍️ هر کلمه از ستون راست را به توضیح مناسب در ستون چپ وصل کنید. (دو کلمه اضافی است).

● رِضَا اللَّهِ

● خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ.

● فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ.

● جَبَلَانِ

● رَأْيَانِ

● الْوَلَدُ الصَّالِحُ

التَّمْرِينُ الْحَادِي عَشَرَ ✍️ گزینه مناسب را انتخاب کنید.

الف) نِعْمَتَانِ، الصَّحَّةُ وَ الْأَمَانُ.

ب) أَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ ٤.

☐	مُرْتَفِعَتَانِ	☐	مَجْهُولَتَانِ	☐	نَظِيفَتَانِ
☐	حَسَبِ	☐	دَهْرٍ	☐	ذَهَبٍ

التَّمْرِينُ الثَّانِي عَشَرَ ✍️ نام هر تصویر را به زبان عربی بنویسید. (دو کلمه اضافی است).

ذَهَبٌ - حَسَبٌ - كُرْسِيٌّ - طَبِيبَةٌ - شَجَرَةٌ - وَزْدَةٌ

..... (د)

..... (ج)

..... (ب)

..... (الف)

درسنامه قواعد

مثنی - اسم اشاره «۲»

۱ بچه‌ها! اسم‌ها در زبان عربی از نظر تعداد به سه دسته تقسیم می‌شوند:

۱- مفرد: که یعنی یکی (یه رونه)

۲- مثنی: که یعنی دو تا.

۳- جمع: که یعنی بیشتر از دو تا (که درس بعری باهاش آشنا می‌شید).

اسم‌های مفرد که نشانه خاصی ندارند. فقط گاهی مؤنثش «ة» می‌گیرد اما اسم مثنی نشانه دارد. نشانه‌اش چیست؟ «ان» و «ین»؛ مثلاً:

گُرْسِيَان: دو صندلی
طَالِبَتَيْن: دو دانش‌آموز دختر

پس: اسم مفرد + «ان» = اسم مثنی
«ین»

۲ حُب! حالا که با اسم‌های مثنی در زبان عربی آشنا شدید، بد نیست با اسم‌های اشاره مثنی هم آشنا شوید! اولش یک خبر خوب برایتان دارم! با اسم‌های اشاره دور (مثنی) کاری نداریم! آن‌ها هم با ما کاری ندارند! اگر بخواهیم به دو آدم یا دو چیز که نزدیک ما هستند اشاره کنیم، از «هُذَانِ» و «هَاتَانِ» استفاده می‌کنیم. «هُذَانِ» برای اسم‌های مذکر و «هَاتَانِ» برای اسم‌های مؤنث؛ مثلاً:

هَاتَانِ الْيَتَانِ: این دو دختر

هُذَانِ الْوَلَدَانِ: این دو پسر

۲ با این علامت‌ها از الآن به بعد خیلی سر و کار خواهید داشت. بهتر است آن‌ها را به خاطر بسپارید.

فتحه —

سکون —

ضمه —

کسره —

تنوین —

التَّامِرِينَ

مفرد کلمات زیر را بنویسید. التَّمْرِينُ الْأَوَّلُ

(د) وَرْدَتَيْنِ:

(ج) مَسْجِدَانِ:

(ب) طَالِبَيْنِ:

(الف) نَافِذَتَانِ:

اسم‌های مفرد زیر را به مثنی تبدیل کنید. التَّمْرِينُ الثَّانِي

(د) كُرْسِي:

(ج) شَجَرَة:

(ب) مَدْرَسَة:

(الف) حَسْبِي:

معادل مؤنث هر یک از کلمات زیر را پیدا کنید و در جای مناسب بنویسید. التَّمْرِينُ الثَّلَاثِ

طَالِبَة - مَجْهُولَة - هَاتَانِ - اِمْرَاَة

(د) مَجْهُول:

(ج) رَجُل:

(ب) طَالِب:

(الف) هُذَانِ:

التَّمرِينُ الرَّابِعُ ✍️ در عبارت‌های زیر، اسم‌های مفرد و مثنی را مشخص کنید.

الف) هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ بِلَا تَمَرٍ.

ب) ذَلِكَ الْمَسْجِدُ كَبِيرٌ.

ج) هَاتَانِ الْوَرْدَتَانِ، جَمِيلَتَانِ.

د) لِهَذِهِ الْمَدْرَسَةِ صَفٌّ وَاحِدٌ.

التَّمرِينُ الْخَامِسُ ✍️ در جاهای خالی، کلمات مناسب بنویسید.

الف) (اسم اشاره به نزدیک) الْمَرْأَتَانِ شَاعِرَتَانِ.

ب) (اسم اشاره به نزدیک) الْمَعْلَمُ نَاجِحٌ.

ج) (اسم اشاره به نزدیک) الْمُؤْمِنَانِ فِي الْمَسْجِدِ.

د) (اسم اشاره به دور) الطَّبِيبَةُ إِيرَانِيَّةٌ.

التَّمرِينُ السَّادِسُ ✍️ گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۱) الصَّفَّانِ كَبِيرَانِ.

۲) التَّعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ.

۳) الصَّفِّ نَافِذَةٌ وَاحِدَةٌ.

۴) الطَّالِبَةُ نَظِيفَةٌ.

☐	هَاتَانِ	☐	هَذَانِ
☐	هَذَانِ	☐	هَاتَانِ
☐	هَذَا	☐	هَذِهِ
☐	تِلْكَ	☐	ذَلِكَ

التَّمرِينُ السَّابِعُ ✍️ گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۱) هَاتَانِ نَظِيفَتَانِ.

۲) لِهَذِهِ نَافِذَتَانِ جَمِيلَتَانِ.

۳) هَذَانِ كَبِيرَانِ.

۴) هَاتَانِ مَسْرُورَتَانِ.

☐	الْوَلَدَانِ	☐	الْبَنَاتِ
☐	الْمَنْزِلِ	☐	الْمَدْرَسَةِ
☐	الْمَسْجِدَانِ	☐	الْمَدْرَسَتَانِ
☐	الرَّجُلَانِ	☐	الْمَرْأَتَانِ

التَّمرِينُ الثَّامِنُ ✍️ با توجه به تصاویر، اسم اشاره مناسب را بنویسید.

د) كُرْسِيٌّ.

ج) وَرْدَةٌ.

ب) نَافِذَتَانِ.

الف) وَوَلَدَانِ.

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

ترجمه

- ۱ ترجمه واژگان «عَلَيْكَ» و «كُزَيْبِي» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) به سودِ تو - صندلی (۲) به ضررِ تو - صندلی (۳) به ضررِ تو - کلاس (۴) به سودِ تو - کلاس
- ۲ ترجمه کلمات مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟ «أَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ»
 (۱) انسان - بهتر - طلا (۲) زن - خوب - رفتن (۳) زن - بهترین - رفتن (۴) انسان - بهتر - رفتن
- ۳ ترجمه عربی واژگان «پاکیزه» و «سخن» کدام است؟
 (۱) نَطِيفٌ - کلام (۲) مَسْرُورٌ - رَأْيٌ (۳) نَطِيفٌ - رَأْيٌ (۴) مَسْرُورٌ - کلام
- ۴ کدام گزینه عبارت «..... يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ» را به درستی کامل می‌کند؟
 (۱) أَلَدَّهْرُ (۲) أَلزَّائِي (۳) أَلذَّهَبُ (۴) أَلصَّحَّةُ
- ۵ ترجمه عبارت «لِهَذَا الصَّفِّ نَافِدَتَانِ جَمِيلَتَانِ وَ كُزَيْبَانِ حَسْبِيَانِ» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 (۱) این کلاس، دو پنجره زیبا و دو صندلی چوبی دارد.
 (۲) برای این کلاس، یک پنجره زیبا و دو صندلی چوبی هست.
 (۳) در این کلاس، دو صندلی زیبا و دو پنجره چوبی هست.
 (۴) در کلاس، یک پنجره زیبا و یک صندلی چوبی هست.
- ۶ ترجمه عبارت «تِلْكَ الطَّالِبَةُ مَسْرُورَةٌ وَ هَذِهِ الطَّالِبَةُ نَظِيفَةٌ» در کدام گزینه به درستی آمده است؟
 (۱) این دانش آموز، پاکیزه است و آن دانش آموزان، خوشحال هستند. (۲) آن دانش آموز، خوشحال است و آن دانش آموز، پاکیزه نیست.
 (۳) این دانش آموز، خوشحال است و آن دانش آموز، پاکیزه است. (۴) آن دانش آموز، خوشحال است و این دانش آموز، پاکیزه است.
- ۷ مفهوم عبارت «أَلدَّهْرُ يَوْمَانِ؛ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ» کدام است؟
 (۱) روز از نو، روزی از نو.
 (۲) چنین است رسم سرای دُرُشت / گهی پشت بر زین و گهی زین به پشت
 (۳) هر آن کس که دندان دهد، نان دهد.
 (۴) تو نوح روزگاری و ما چو اهل کشتی / چو نوح رفت کشتی کجا زهد ز طوفان

قواعد

- ۸ کدام اسم، مثنی است؟
 (۱) نِسْيَانٌ (۲) إِنْسَانٌ (۳) أَيَّامٌ (۴) وَزْدَتَانِ
- ۹ کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) هَذَا الْجَبَلَانِ مُرْتَفَعَانِ. (۲) هَذَا الْمَدْرَسَةُ كَبِيرَةٌ.
 (۳) هَاتَانِ الشَّجَرَتَانِ بِلَا ثَمَرٍ. (۴) هَاتَانِ الْمَرْأَتَانِ مَسْرُورَتَانِ.
- ۱۰ در کدام گزینه اسم مثنی به کار نرفته است؟
 (۱) رَضَا اللَّهُ فِي رَضَا الْوَالِدَيْنِ. (۲) نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ، الصَّحَّةُ وَ الْأَمَانُ.
 (۳) أَدَبُ الْمَرْءِ خَيْرٌ مِنْ ذَهَبِهِ. (۴) رَأْيَانِ خَيْرٌ مِنْ رَأْيٍ وَاحِدٍ.

پاسخ پرسش‌های چهارگزینه‌ای

عبارت را برایتان ترجمه می‌کنم: «روزگار دو روز است؛ روزی به سود تو و روزی به زیان تو.» مفهوم این عبارت این است که حالت خوشی و ناراحتی دوام ندارد! بیت شعر گزینه (۲) هم به این مفهوم اشاره می‌کند.

۸ ۴ حُب! همیشه گفته‌ام که در حل تست، دقت، حرف اول و آخر را می‌زند! علامت اسم مثنی که خاطرتان هست؟! «ان» و «ین» اسمی که «ان» داشته باشد به شرطی مثنی است که اگر «ان» را از آن حذف کنیم به مفرد کلمه برسیم. خودمانی‌تر بگویم، «ان» نباید جزء خود کلمه باشد. «ان» در کلمات «نسیان» و «إنسان» جزء خود کلمه است! «آیام: روزها» هم که اصلاً جمع است. «وَزْدَانِ: دو گل» مثنی و مفردش هم «وَزْدَةٌ» است.

۹ ۲ «الْمَدْرَسَةُ» چون «ة» دارد، مؤنث است؛ پس «هَذِهِ الْمَدْرَسَةُ» صحیح است.

۱۰ ۳ در این گزینه، همه اسم‌ها، مفرد اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الْوَالِدَيْنِ: پدر و مادر (مثنی)
 (۲) نِعْمَتَانِ مَجْهُولَتَانِ: دو نعمت ناشناخته (مثنی)
 (۴) زَأْيَانِ: دو نظر، دو فکر (مثنی)

۱ ۲ «عَلَيْكَ: به ضرر تو»، «كُزَيْبِي: صندلی»

ترجمه دیگر کلمات: «لَكَ: به سود تو»، «صَفَّ: کلاس»

۲ ۱ ترجمه عبارت: «ادب انسان، بهتر از طلای او است.» دقت کنید که «مَرْأَةٌ: زن».

۳ ۱ «نُظِيفَ: پاکیزه»، «كَلَامَ: سخن»

ترجمه دیگر گزینه‌ها: «مَسْرُور: خوشحال»، «رَأَيْ: نظر، فکر»

۴ ۱ ترجمه عبارت: «.....» دو روز است؛ روزی به سود تو و روزی به ضرر تو.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) روزگار (۲) نظر، فکر (۳) طلا (۴) تندرستی

۵ ۱ دقت کنید که حرف «لِ: برای» گاهی برای بیان مفهوم «داشتن» به کار می‌رود؛ مثل همین عبارت: «لِهَذَا الصَّفِّ: این کلاس دارد.» «نَافِدَتَانِ» و «كُزَيْبَانِ» هم چون «ان» دارند، مثنی هستند.

۶ ۴ اولاً که «تِلْكَ: آن» اسم اشاره به دور است. پس گزینه‌های (۱) و (۳) حذف می‌شوند (کلاً با رد گزینه فیلی کار داریم). ضمناً «نیست» در گزینه (۲) از کجا آمده؟!

۷ ۲ کتاب درسی پُر است از جملات و عبارت‌هایی که در فارسی، معادل ضرب‌المثلی دارند؛ مثل عبارت همین سؤال. ابتدا

